

DAŇOVÝ ŘÁD

Komentáře
VŠECH
novel!

Aktuální znění
zákona č. 280/2009 Sb.,
daňového řádu, v právním stavu
k 1. červenci 2018, s komentářem
změn v praktickém kompletu
s aktualizacním servisem

Komplet
za jednu cenu:

365
servis

On-line
zákony

PRODEJ A ZAKLÁDÁNÍ SPOLEČNOSTÍ

www.spolecnostiprovas.cz

E-book, bezplatná aktualizace:

Načtěte QR a odešlete SMS na +420 739 866 871

Podrobnosti na www.DanoveZakony365.cz

STORMWARE
POHODA
Ekonomický software

EET
✓

GDPR
✓

Poslední novely daňového řádu

Poslední novely obsahují především terminologické úpravy i významné věcné změny, zejména v oblasti úroku z daňového odpočtu a prolomení bakovního tajemství. Pro lepší orientaci v novelách a zachování kontinuity jsou do tohoto základního přehledu změn zahrnuty všechny novely, které nabýly účinnosti 1. ledna 2017 a později.

Novela zákonem č. 368/2016 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

- **Charakter novely:** Novela byla pouze legislativně technická.
- **Účinnost novely:** 1. ledna 2017
- **Obsah novely:** Změna souvisí se zřízením Finančního analytického úřadu. Vzhledem k tomu, že se jedná o samostatný správní úřad (byť v podřízenosti Ministerstva financí), přístup k informacím získaným správcem daně při správě daní je určen speciálně jen pro tento úřad (dříve obecně pro Ministerstvo financí).

Novela zákonem č. 170/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní

- **Charakter novely:** Věcná novela mění několik důležitých pravidel.
- **Účinnost novely:** 1. července 2017 (15. dnem po zveřejnění ve Sbírce zákonů), s výjimkami v Přechodných ustanoveních
- **Obsah novely:** Nejdůležitějšími změnami obsaženými v novele daňového řádu byly úprava institutu úroku z daňového odpočtu (§ 254a daňového řádu), rozšíření oznamovací povinnosti správce daně vůči živnostenským úřadům, rejstříkovým soudům a jiným orgánům veřejné moci a usnadnění možnosti platit daně, clo, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění platební kartou. Mimo to obsahovala novela daňového řádu dílčí změny v oblasti posečkáni (§ 156 a 157), vymáhání (§ 179) a insolvence (§ 243), pořádkových pokut (§ 247) a stížností (§ 261).

Novelizace ustanovení týkající se úroku z daňového odpočtu (§ 254a) reagovala na vývoj judikatury Soudního dvora Evropské unie ve věci finančních kompenzací za zadržování finančních prostředků ve formě daňových odpočtů na dani z přidané hodnoty. V rozhodnutí ze dne 21. října 2015 C-120/15 (tzv. Kovozber) Soudní dvůr Evropské unie potvrdil závěry, které vymezil ve své judikatuře již dříve (např. Enel Maritsa Iztok 3, C-107/10; Rafinaria Steaua Romana, C-431/12) a dále je rozvedl. Převzetí judikturních závěrů do české právní úpravy mělo za cíl předcházet výkladovým nejasnostem ve vztahu k tomu, za jakých podmínek nárok na finanční kompenzaci za zadržení finančních prostředků vzniká, po jaké době, v jaké výši, apod. Právní úprava by tak měla být jasná, předvídatelná a srozumitelná a nezavádět příčiny ke vzniku soudních sporů. Nový odstavec 1 v § 254a vymezil podmínky vzniku úroku z daňového odpočtu. Oproti předchozí právní úpravě, která vázala vznik úroku na trvání postupu k odstranění pochybnosti po dobu delší než pět měsíců, bude nově pro vznik úroku důvod zadržování odpočtu irrelevantní. Po uplynutí zákonem stanovené doby bude testována pouze skutečnost, zda byl uplatněný daňový odpočet daňovému subjektu vrácen. V praxi bude důvodem pro zadržování odpočtů provádění kontrolních postupů správce daně – postupu k odstranění pochybností (§ 89 daňového řádu) nebo daňové kontroly (§ 85 a následující daňového řádu). I po novelizaci platí, že stav, kdy je daňovému subjektu daňový odpočet zadržován, není v rozporu s právem a že úrok z daňového odpočtu je kompenzací za zadržování prostředků daňového subjektu po delší než *přiměřenou dobu*. Délka doby, kdy daňový subjekt nemá k dispozici daňový odpočet, aniž by mu současně náležela kompenzace podle předchozí právní úpravy, mohla činit fakticky až sedm měsíců. Nová úprava tuto dobu zkrátila na čtyři měsíce s možností jejího stavění ve výjimečných případech. V návaznosti na změnu konstrukce vzniku úroku z daňového odpočtu a doby bezúročného zadržování daňového odpočtu byla změněna také výše tohoto úroku. Po novele odpovídá skutečnosti, že tento úrok na rozdíl od úroku z vratitelného přeplatku (§ 155 odst. 5 daňového řádu) či úroku z neoprávněného jednání správce daně (§ 254) nepředstavuje sankci za pochybení správce daně. Úrok z daňového odpočtu je kompenzací za zadržování finančních prostředků odpovídající nároku na daňový odpočet v důsledku překročení přiměřené doby, která je správcem daně zákonem dána. Výše úroku byla stanovena tak, aby přibližně odpovídala standardnímu tržnímu zhodnocení peněz uložených u banky za běžných podmínek (nově byla stanovena o 2 % vyšší než repo sazba ČNB v první den příslušného kalendářního pololetí).

Podle předchozího znění § 156 neměl správce daně možnost, aby následně změnil parametry vydaného rozhodnutí o posečkáni (změnil stanovenou dobu posečkáni nebo jiné podmínky, na které je posečkáni vázáno). Novelou zařazený odstavec 6 tuto možnost zavedl. Jedná se zejména o případy daňových subjektů, u nichž je s ohledem na vývoj jejich finanční situace vhodné modifikovat dobu posečkáni, stanovit odlišný splátkový kalendář apod. Jde tedy o odůvodněné případy, kdy zájem na dlouhodobějším zachování ekonomické činnosti daňového subjektu převažuje nad zájmem na okamžité úhradě nedoplatku. V těchto situacích může správce daně vyjít daňovému subjektu vstříc, neboť nově má pravomoc měnit nejen dobu posečkáni, ale i měnit nebo doplnit jiné podmínky, na které je povolení posečkáni vázáno. S ohledem na zavedenou legislativní zkratku v § 156 odst. 1 je nutné pod pojmem *posečkáni* rozumět též rozložení úhrady daně na splátky. Změna rozhodnutí o posečkáni nebude možná z moci úřední, ale pouze na žádost daňového subjektu. Aby daňový subjekt dosáhl změny podmínek povoleného posečkáni, musí žádost o změnu podat v rámci doby povoleného posečkáni (§ 156 odst. 3), resp. před skončením splatnosti jednotlivých splátek. Pokud by daňový subjekt žádost podal po uplynutí doby posečkáni, nebylo by možné žádost posoudit jako žádost o změnu podmínek původního rozhodnutí, nýbrž jako novou žádost o posečkáni.

V § 247 odst. 3 bylo do skutkových podstat postižitelných pořádkovou pokutou doplněno též učinění hrubě urážlivého podání vůči správcem daně. Pojem *hrubě urážlivé podání* není blíže definován, ale lze dovodit, že sankce míří na podání, jehož obsah bude více než běžným způsobem urážlivý směrem

DAŇOVÝ ŘÁD 2018 - Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, v právním stavu k 1. červenci 2018, s komentářem změn

(Vydání 1.1, právní stav 1. červenec 2018)

© 2018 DonauMedia, s. r. o., Tallerova 4, Bratislava

Pište nám na e-mail: newsletter@newsletter.cz

ISBN 978-80-8183-065-5 (e-book pdf)

Upozornění: Znění textů v této publikaci bylo prověřeno s veškerou dostupnou péčí, vydavatel ani prodejce však nepřebírají žádné záruky za eventuální škody vzniklé jejím použitím a neodpovídají tedy za to, pokud by na základě textů zveřejněných v této publikaci kdokoliiv konal nebo se zdržel konání a v souvislosti s tím mu vznikla jakákoliv škoda materiální nebo nemateriální povahy. Jediným rozhodujícím zněním zákonů v případě pochybností a sporů jsou texty ve Sbírce zákonů. Autorská práva k této publikaci jsou předmětem ochrany podle zákonů ČR a SR a vykonává je výhradně vydavatel. Rozmnožování a šíření jakýmkoli způsobem celku nebo části této publikace bez výslovného písemného svolení vydavatele je zakázáno. Nerespektování práv vydavatele může vést k soudnímu postihu včetně povinnosti náhrady škody.

ke správci daně, úředním osobám správce daně, popř. jejich rodinným příslušníkům, k daňovým subjektům, ale i jiným osobám zúčastněným na správě daní (bude např. hanobit svědky či znalce). Takové podání může spočívat např. v hrubých vulgarismech či vyjádřeních útočících na odbornost, vážnost či důstojnost těchto osob (podatel jím výrazně překročil obecně uznávané meze společenské slušnosti).

Novela zákonem č. 94/2018 Sb., kterým se mění zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

■ **Charakter novely:** Věcná novela reagovala na evropskou směrnici DAC 5 a nad její rámec dále prolomila hlouběji bankovní tajemství.

■ **Účinnost novely:** 5. června 2018

■ **Obsah novely:** Finanční úřady (resp. správci daně) získaly touto novelou daňového řádu pro správu daní podrobnější informace o klientech bank. Nově mohou správci po bankách žádat, aby jim poskytl i dokumenty získané při provádění identifikace a kontroly klienta. Správci daně si tak budou moci vyžádat informace o účelu a zamýšlené povaze obchodu nebo obchodního vztahu nebo také o průběžném sledování obchodního vztahu. Původně měla být do českého právního řádu pouze transponována Směrnice DAC 5, novela však zašla v prolomení mlčenlivosti dále. Základním předpisem evropského práva je pro oblast mezinárodní spolupráce při správě přímých daní směrnice Rady 2011/16/EU, o správní spolupráci v oblasti daní (DAC – Directive on Administrative Cooperation). Tato směrnice byla již čtyřikrát novelizována. Čtvrtou novelizací je Směrnice Rady (EU) 2016/2258 ze dne 6. prosince 2016, kterou se mění směrnice 2011/16/EU, pokud jde o přístup daňových orgánů k informacím pro boj proti praní peněz (Směrnice DAC 5). Účelem této směrnice je umožnit správci daně pro zajištění kontroly fungování správní spolupráce podle DAC ze zákona přístup k mechanismům, postupům, dokumentům a informacím získávaným pro účely boje proti praní špinavých peněz. Novelou daňového řádu bylo kromě transpozice DAC 5 schváleno také nové prohloubení prolomení bankovního tajemství. Nad rámec směrnice jde novela zejména v tom, že přístup k informacím mají vedle zahraničního správce daně také tuzemští správci. Před novelou platilo, že banky (a další platební instituce) byly povinny na vyžádání správce daně poskytnout čísla účtů, údaje o jejich majitelích, stavech peněžních prostředků na účtech a o jejich pohybu a údaje o úvěrech, vkladech a depozitech. Kvůli judikatuře Nejvyššího správního soudu se dotčené ustanovení rozšiřuje o zmocněnce, o údaje o osobách, které peněžní prostředky na účet vložily, o příjemce plateb a o úschovy a pronájem bezpečnostních schránek. Nově pak do daňového řádu přibyl paragraf, podle kterého budou muset nově i banky na vyžádání správce daně poskytnout následující údaje nebo dokumenty:

- údaje získané při provádění identifikace klienta,
- údaje získané při provádění kontroly klienta podle § 9 odst. 2 písm. a) až c) zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
- údaje o způsobu získávání údajů podle písmen a) a b),
- dokumenty získané při provádění identifikace a kontroly klienta obsahující údaje podle písmen a) a b).

Dokumenty získávané při kontrole klienta se dle důvodové zprávy mimo jiné rozumí:

- získání informací o účelu a zamýšlené povaze obchodu nebo obchodního vztahu,
- zjišťování vlastnické a řídicí struktury klienta a jeho skutečného majitele, pokud je klientem právnická osoba, svěrenský fond nebo jiné právní uspořádání bez právní osobnosti, a přijetí opatření ke zjištění a ověření totožnosti skutečného majitele,
- průběžné sledování obchodního vztahu včetně přezkoumávání obchodů prováděných v průběhu daného vztahu za účelem zjištění, zda obchody jsou v souladu s tím, co je povinné osobě známo o klientovi a jeho podnikatelském a rizikovém profilu.

Požadavek přitom EU byl, aby výše uvedené údaje banky poskytovaly pouze pro účely mezinárodní spolupráce při správě daní, protože hlavním cílem směrnice je zamezení praní špinavých peněz v mezinárodním měřítku a financování mezinárodního terorismu. Podle dosavadních pravidel byly tedy tyto údaje určeny primárně pro Finanční analytický úřad. Schváleno však bylo to, že tyto údaje mohou správci daně (finanční úřady, celní úřady a také obce) vyžadovat i pro běžnou správu daní. Advokáti, notáři, daňoví poradci, auditoři nebo exekutoři budou muset podle novely daňového řádu poskytovat údaje vyplývající ze zákona proti praní špinavých peněz jen pro mezinárodní spolupráci při správě daní. Povinnosti těchto osob se pak podle přechodného ustanovení vztahují pouze na informace a dokumenty získané po nabytí účinnosti novely (po 5. červnu 2018).